

DANS archiveert data voor de Universiteitsbibliotheek Amsterdam

Data-instituut DANS en de Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam (UBA) hebben onlangs een overeenkomst afgesloten om zorg te dragen voor de duurzame archivering van een aantal digitale imagecollecties van de bibliotheek.

Het Digitaal Productiecentrum van de UBA ontwikkelt elektronische publicaties en onderzoeksdatabanken op basis van onder andere de bijzondere collecties van de bibliotheek. Zo is een aantal beeldbanken gemaakt waarin digitale afbeeldingen van collecties met hun beschrijvingen online beschikbaar worden gesteld, waaronder kerkelijke collecties, collecties van het universiteitsmuseum en een archeologische collectie.

Bij de UBA bestond een groeiende zorg over het behoud van de grote hoeveelheden *moeder-images*, die op verschillende plaatsen en op verschillende dragers werden bewaard. Er was behoefte aan een centrale en veilige opslag van dit materiaal, bestaande uit hoge resolutiescans die vooral voor reproductiedoeleinden worden gebruikt. Vanwege de daar aanwezige expertise op het gebied van digitale archivering is besloten de

Negentiende-eeuwse prent 'ter herinnering aan het 350-jarig feest der Hervorming' van A.B.H. Braakensiek uit het UBA-archief.

images bij DANS onder te brengen.

DANS ziet het archiveren van de *image*-collecties als het verkennen van een mogelijk nieuwe vorm van dienstverlening: het archiveren van grote hoeveelheden digitaal materiaal in opdracht van andere wetenschappelijke instellingen. Het

project wordt gebruikt om een goed inzicht te krijgen in de (technische) behoeften (opslag, backup), de nodige metadata, de werkzaamheden, het beheer en de kosten. Na drie jaar zullen beide partijen kijken of de samenwerking wordt voortgezet. (Marjan Balkestein)

@ <http://dpc.uba.uva.nl/beelddatabanken>

Sinds kort beschikbaar

Het overzicht toont een aantal databestanden die recent voor onderzoekers beschikbaar zijn gekomen bij CBS en DANS. Een volledig overzicht van de CBS-bestanden is te vinden op www.cbs.nl/microdata. De bij DANS beschikbare databestanden komen van diverse andere

onderzoeksinstellingen. Deze kunnen kosteloos worden gedownload vanuit DANS EASY: <http://easy.dans.knaw.nl/dms>

Via DANS kunnen ook alle beveiligde microdata van het CBS kosteloos geleverd worden: <http://www.dans.knaw.nl/nl/data/cbs/overzicht/>

Data Centraal Bureau voor de Statistiek	Periode	Via
Algemeen bedrijfsregister	1967-2006	CvB
Productie industrie, import en export	1993-2006	CvB
Community Innovation survey	2002	CvB
Statistiek financiën van kleine ondernemingen	1993-2006	CvB
Voortgezet onderwijs	2003-2006	CvB
Middelbaar beroepsonderwijs (MBO) diploma en examengegevens	2004-2005	CvB
Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA)	2006-2007	CvB
Communautaire Statistiek voor inkomens en Levensomstandigheden (EUSILC)	2006	CvB

Data van overige instellingen	Periode	Via
B. Goudswaard		
Archeologie van de Betuweroute	2002	DANS EASY
F.B. Koek		
CLIWOC – Climatological Database for the World's Oceans 1750-1850 (release 2.1)		DANS EASY
Sociaal en Cultureel Planbureau SCP		
AVO-Sportonderzoek	2003	DANS EASY
SEOR – Erasmus Universiteit		
Sociale Positie en Voorzieningengebruik		
Allochtonen (nieuwe migrantengroepen)	2003	DANS EASY
OSA – Universiteit Tilburg		
OSA Arbeidsvraagpanel	1991-2006	DANS EASY

Beveiligde microdata	Periode	Via
Centraal Bureau voor de Statistiek		
Leefsituatie Allochtone Stedelingen	2004/2005	DANS
Centraal Bureau voor de Statistiek		
Bouwvergunningen burgerlijke- en utiliteitsbouw	2007	DANS

Een Nederlandstalig platform voor surveyonderzoek

Surveyonderzoek is al vele jaren een belangrijke methode van dataverzameling. De basisprincipes ervan zijn al tientallen jaren hetzelfde; de praktijk verandert echter. De nieuwe ontwikkelingen vragen voortdurend om herijking van de praktijk van surveyonderzoek en surveymethodologie. Dit was reden voor de oprichting van het Nederlandstalig Platform voor Survey-Onderzoek (NPSO).

Op 9 april verzorgde het platform in samenwerking met Data Archiving and Networked Services (DANS) haar eerste symposium: 'Wat is goed surveyonderzoek?' Zo'n honderdvijftig deelnemers uit wetenschap, overheidsstatistiek en commercieel marktonderzoek luisterden naar de openingslezing van directeur Paul Schnabel van het Sociaal-Cultureel Planbureau (SCP) en de afsluitende gesproken column van wetenschapsjournalist Hans van Maanen. Daarnaast waren er veel interessante bijdragen van sprekers uit wetenschap, bedrijfsleven en overheid. Zo sprak Jelke Bethlehem van het Centraal Bureau voor de Statistiek over 'Surveys voor officiële statistieken; betrouwbaarheid tot elke prijs?' en Frans Louwen van GfK

ELLEN BOUMA

Panel Services over 'Goed surveyonderzoek; illusie of haalbare kaart?'. Ook was er nog ruimte voor enkele discussies onder leiding van Ineke Stoop van het SCP. De hoge opkomst en vele positieve reacties op deze dag onderstreepten de behoefte aan een Nederlandstalig platform. Internationaal zijn er weliswaar vele platforms waar surveyonderzoekers samenkomen. Surveys blijken echter vaak sterk nationale en cultuurgebonden invloeden te kennen. Een overzicht van standaarden, *best practices* en aandachtspunten bij de keuze van een surveymethode, en de mogelijkheid van collegiaal advies en wederzijdse ondersteuning werken kwaliteitsverhogend, juist bij een continue verandering van de praktijk van het surveyonderzoek.

Het Nederlandstalig Platform voor Survey-Onderzoek is een initiatief van Jelke Bethlehem, Barry Schouten en Ineke Stoop. Het platform wil graag iedereen samenbrengen die zich bezig houdt met de methodologie van surveyonderzoek om zo een actieve uitwisseling van kennis en ervaring tot stand te brengen tussen academia, marktonderzoeksbureaus en de 'official statistics'. De NPSO wil in ieder geval een vaste jaarlijkse lezingendag verzorgen en ad hoc lezingenmiddagen over specifieke thema's. Daarnaast gaat ze haar website verder uitbreiden. In de weken na het symposium houdt de NPSO een enquête om de meningen te peilen en suggesties te vragen van alle aanwezigen en geïnteresseerden. De resultaten zijn te volgen op www.npso.net. (Barry Schouten)

Een infrastructuur voor harmonisatie en conversie van sociaalwetenschappelijke data

Steeds meer data worden verzameld in internationale projecten. Daarom is de vergelijkbaarheid en harmonisatie van data een belangrijk onderwerp geworden in het sociaalwetenschappelijk onderzoek. Een probleem bij de verschillende harmonisatieprojecten is dat de kennis die bij deze projecten wordt opgedaan vaak na afloop van zo'n project verloren gaat. Begin april was er in Parijs een workshop waar verschillende vooraanstaande onderzoekers op het gebied van dataharmonisatie hun ideeën presenteerden. Dat gebeurde in het kader van het Preparatory Phase Project van de Council of European Social Science Data Archives (CESSDA PPP). Verschillende problemen rond het harmoniseren van sociaal-structurele variabelen zoals beroep en opleiding, geografische variabelen en attitudevariabelen passeerden

de revue. Duidelijk werd dat er geen consensus bestaat over de manier waarop harmonisatie moet worden aangepakt, maar dat er verschillende ideeën en stromingen bestaan met ieder hun eigen strategie. De projectmedewerkers van CESSDA PPP gaan deze ideeën verder uitwerken met het doel om een Europese infrastructuur te ontwikkelen waar kennis, tools en producten van harmonisatieprojecten worden verzameld, verrijkt en toegankelijk gemaakt. Het Nederlandse data-instituut DANS (Data Archiving and Networked Services) heeft binnen het project als taak om te kijken op welke manier hierbij een (internationale) vragendatabank ontwikkeld moet worden. (Marion Wittenberg)

@ <http://www.nsd.uib.no/cessda/ppp/about/>

COLOFON

e-data@research is het kwartaalblad in Nederland over data en onderzoek in de alfa- en gammawetenschappen. Het verschijnt onder auspiciën van DANS, het Huygensinstituut, het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Koninklijke Bibliotheek en de Vereniging voor Geschiedenis en Informatica. Toezending kosteloos aan relaties van de stakeholders en op verzoek aan studenten in de alfa- en gammarichtingen. Oplage: 7500. *e-data@research* is online te raadplegen op www.edata.nl

Uitgever: Uitgeverij Aksant, Postbus 2169, 1000 CD Amsterdam

Redactieadres: Postbus 93067, 2509 AB Den Haag;
t (070)3494450 f (070)3494451
e edata@dans.knaw.nl

Redactie: Peter Boot, Ivo Gorissen, Martijn de Groot (hoofd/eindredacteur), Inge Angevaere, Jetske van der Schaaf, Luuk Schreven

Aan dit nummer werkten mee: Marjan Balkestein, Lodewijk Bogaards, Ben van Cleef, Maarten

Hoogerwerf, René van Horik, Edwin Klijn, Henk Laloli, Michiel Leenaars, Barry Schouten, Marion Wittenberg

Redactiesecretariaat: Lucas Pasteuning, Jetske van der Schaaf

Vormgeving en opmaak: Ellen Bouma

Productie: Uitgeverij Aksant, Amsterdam

Druk: PlantijnCasparie, Almere

ISSN: 1872-0374